

ปัญหาความปลอดภัยในงานก่อสร้าง มักเกิดจากการขาดการจัดการด้านความปลอดภัยและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนงาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ปัจจัยด้านบุคคลกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายหรือบาดเจ็บจากการทำงาน และปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายหรือบาดเจ็บจากการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างเป็นคนงานก่อสร้างจำนวน 320 คนและหัวหน้างานจำนวน 16 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ถึง 31 มกราคม พ.ศ. 2549 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติการทดสอบ t-test สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษา พบว่า คนงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 33 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 54.2 เป็นคนงานทั่วไป ร้อยละ 49.2 และมีอายุในการทำงานก่อสร้างเฉลี่ย 8 ปี ในกลุ่มที่เคยประสบอุบัติเหตุ 1 ครั้งในรอบ 6 เดือนมีสาเหตุมาจากการหกล้มหรือตกจากที่สูง ร้อยละ 44.9 ซึ่งมีอาการบาดเจ็บคือ แผลฟกช้ำและห้อเลือด ร้อยละ 41.6 เคยได้รับข่าวสารความปลอดภัยในการทำงาน ร้อยละ 78.5 และเคยได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย ร้อยละ 33.8 คนงานมีความรู้และทัศนคติในระดับดี แต่การรับรู้ในระดับน้อย มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายอยู่ในระดับความเสี่ยงน้อยและการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ สถานประกอบการไม่มีการจัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและไม่มีการฝึกอบรมความปลอดภัย จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า ระดับการศึกษา ลักษณะตำแหน่งงานที่ทำ การได้รับข่าวสารความปลอดภัยในการทำงาน ประสบการณ์ฝึกอบรม และขนาดของแหล่งก่อสร้างมีความแตกต่างกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายหรือบาดเจ็บจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่า อายุ ($r = 0.171$) รายได้ ($r = 0.509$) การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ($r = 0.114$) ความรู้ ($r = 0.449$) ทัศนคติ ($r = 0.545$) และการรับรู้ ($r = 0.421$) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายหรือบาดเจ็บจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และปัจจัยที่สามารถทำนายผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตราย ได้แก่ ทัศนคติ การรับรู้ ขนาดของแหล่งก่อสร้าง การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รายได้ อายุ และความรู้ โดยสามารถร่วมทำนายได้ร้อยละ 50.7

ดังนั้น สถานประกอบการก่อสร้างควรนำนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานที่มีอยู่แล้วมาปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดฝึกอบรมความปลอดภัยและการจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานที่เหมาะสมกับประเภทงานให้กับคนงานทุกคน

ABSTRACT

181747

Safety problems in construction sites arise from the lack of safety management and have affects on the health of workers. The purpose of this analytical cross-sectional study was to assess inter-relationships between occupational health and safety management, personal factors and risk behavior with respect to occupational injury among construction workers. The ultimate aim was to determine factors affecting risk behavior for occupational injury among construction workers in Khon Kaen Municipality. A total of 320 construction workers and 16 supervisors were sampled for the study. Data were collected by interviewing with questionnaires from 1st November, 2005 to 31st January, 2006 and processed for analysis of percentages, means and standard deviations, by the t-test, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression.

About half of the workers were males with an average age of 33 years, 54.2% having a primary school level of education. Of the total, 49.2% had been working for an average duration of 8 years. Regarding types of accident within a 6 month period, 44.9% had experienced a tumble or falling and 41.6% had swelling or hematomas. Some 78.5% had received information about work safety but actual knowledge was relatively low and 33.8% were trained for safety. Workers had a positive attitude and risk behavior for occupational injury was at low levels while occupational health and safety management were at moderate levels. The main problems found in construction sites were not preparing personal protection equipment and lack of training for safety. There were statistically significant differences in risk behavior with respect to occupational injury depending on education, work status, information received about work safety, training and construction site size ($p < 0.05$). The overall performance had significant relationships with age ($r = 0.171$), income ($r = 0.509$), occupational health and safety management ($r = 0.114$), knowledge ($r = 0.449$), attitude ($r = 0.545$) and perception about work safety ($r = 0.421$). Factors found to be able to predict risk behavior for occupational injury were attitude, perception, construction site size, occupational health and safety management, income, age and knowledge. The magnitude of prediction was 50.7%.

Construction sites should improve occupational health and safety management and apply measures thoroughly. Especially, training for safety and appropriate personal protection equipment should be provided for all workers.